

فرآ اصطلاحنامه‌ها (متاتزاروس‌ها): معرفی، ضرورت و فلسفه وجودی

• دکتر صدیقه محمداسماعیل

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

• لاله صمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

چکیده

استفاده از اصطلاحنامه‌ها (تزاروس‌ها) در سیستم‌های بازیابی اطلاعات باعث شده تا پژوهشگران و کارشناسان، اصطلاحنامه‌ها را بخشنده‌ی از بزرگ‌ترین محیط بازیابی اطلاعات یعنی جهان گسترش دهند. با توجه به گسترش کاربردهای اصطلاحنامه در بازیابی اطلاعات بیش از ابزارهای سازماندهی، و نیز رواج پایگاه‌های اطلاعاتی متن کامل، و در بی آن پدید آمدن نسلی تازه از اصطلاحنامه‌ها به نام فرااصطلاحنامه یا همان فرااصطلاحنامه که نقش‌های جدیدی - چه در زمینه نمایه‌سازی و چه در زمینه جستجو - ایفا می‌کنند، این مقاله بر آن است تا به معرفی فرااصطلاحنامه، ویژگی‌های آنها و تفاوت اصطلاحنامه و فرااصطلاحنامه (متاتزاروس)، فلسفه وجودی و ضرورت و فایده فرااصطلاحنامه، تاثیر آنتولوژی‌ها در اصطلاحنامه و فرااصطلاحنامه پردازد.

کلید واژه‌ها: فرااصطلاحنامه، متاتزاروس، سیستم‌های بازیابی اطلاعات، نمایه‌سازی، آنتولوژی

مقدمه

با گسترش شبکه جهانی وب نقش اصطلاحنامه‌ها در حال تغییر است. این تغییر بیشتر حاکی از گسترش فایده اصطلاحنامه است تا کاهش آن. این گسترش ممکن است نه فقط نقش اصطلاحنامه‌ها در تقویت عملکرد سامانه‌های متن کامل را شامل شود، بلکه نقش اصطلاحنامه به عنوان ابزاری برای استفاده در وبگاه‌ها و اینترنت‌ها، یا برای استفاده در نمایه‌سازی، گسترش عبارت کاوش، و سازماندهی بصری را دربر گیرد.

ظهور وب، همراه با گسترش کاربرد اصطلاحنامه در بازیابی اطلاعات بیش از ابزارهای سازماندهی و نیز رواج پایگاه‌های اطلاعاتی متن کامل، سبب پدید آمدن نسلی تازه از اصطلاحنامه‌ها شده است که نقش‌های جدیدی - چه در زمینه نمایه‌سازی و چه در زمینه جستجو - ایفا می‌کنند. در واقع، در آینده نزدیک، اصطلاحنامه‌ها بیشتر به عنوان یک ابزار بازیابی به شمار می‌آیند تا ابزار ورود و ذخیره اطلاعات حرکت به سوی افزایش استفاده از اصطلاحنامه به عنوان ابزاری برای بازیابی باعث شده تا ظرفیت و اندازه عملکرد اصطلاحنامه‌ها در نظامهای بازیابی اطلاعات گسترش یابد. همان‌گونه که ایچسن و همکارانش در سال ۱۹۹۷ بیان کرده‌اند، نقش اصطلاحنامه‌ها در حال دگرگونی است، اما همچنان یکی از ابزارهای مهم بازیابی اطلاعات

به شمار می‌آیند) ایچسن، ۱۹۹۷).

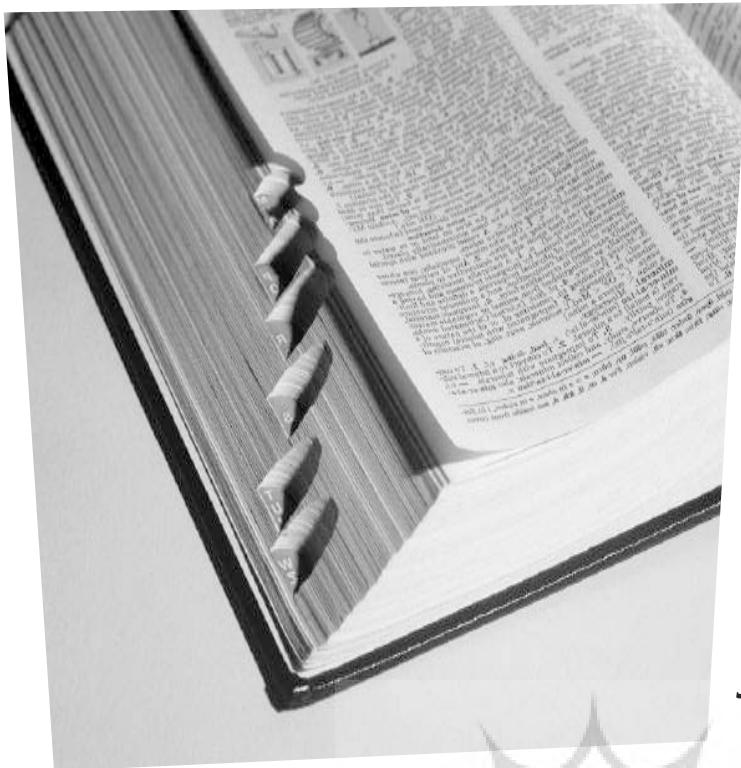
بنابراین استفاده از اصطلاحنامه‌ها در نظامهای بازیابی اطلاعات باعث شده تا پژوهشگران و کارشناسان، اصطلاحنامه‌ها را بخشنده‌ی از بزرگ‌ترین محیط بازیابی اطلاعات یعنی «وب» جهان گسترش بدانند.

این مقاله به توضیح نسل تازه اصطلاحنامه‌ها به نام فرااصطلاحنامه که در واقع نوعی از اصطلاحنامه‌های تلفیق شده از زبان‌های کنترل شده موجود هستند، می‌پردازد.

اصطلاحنامه چیست؟

اصطلاحنامه، از دیدگاه یک شخص عامی، کتاب قلمروی است که توسط دانشجویان دانشگاه‌ها برای نوشتن مقاله و تکالیف درسی‌شان مورد استفاده قرار می‌گیرد و اغلب نیز، برای نمایش گوناگون مفاهیم مشابه از یک جمله به جمله دیگر از اصطلاحنامه استفاده می‌شود. از دیدگاه کارشناسان اطلاع‌رسانی، مجموعه‌ای از واژگان کنترل شده‌ای است که برای نمایه‌سازی اطلاعات در یک پایگاه اطلاعاتی به کار می‌رود و بنابراین می‌توان از آن برای جستجوی اطلاعات در پایگاه اطلاعاتی استفاده کرد و مفاهیم مشابه توسط کلمه‌های مشابه را از این طریق نمایش داد. سالیان سال، اصطلاحنامه بیشتر به عنوان

یک اصطلاحنامه نشان می‌دهد
که چه اصطلاحاتی در یک
پایگاه داده خاص وجود دارد،
اما هستی‌شناسی‌ها، روابط
موجود در اصطلاحنامه‌ها را
حمایت می‌کنند و با فراهم‌آوری
روابط میان اصطلاحات مانند
اصطلاحنامه اما به طور دقیق تر
به گونه‌ای که معانی را نیز ارائه
می‌کند به کاربر در این شناخت
کمک می‌کنند

**استفاده از اصطلاحنامه‌ها در
نظام‌های بازیابی اطلاعات باعث
شده تا پژوهشگران و کارشناسان،
اصطلاحنامه‌ها را بخش مهمی از
بزرگترین محیط بازیابی اطلاعات یعنی
«وب» جهان‌گستر بدانند**

مفاهیم، کمک به تعاریف اصطلاح‌ها و همچنین فراهم کردن امکان تولید فهرست‌های کلیدواژه‌ای و مانند آن، می‌باشد. با توجه به این که اصطلاحنامه‌های الکترونیکی (تحت وب) بیش از سه دهه است که مطرح شده و کمک بزرگی برای فرایند سازماندهی اطلاعات بوده‌اند؛ هم تهیه کنندگان پایگاه‌های اطلاعاتی و هم کاربران بر نقش اصطلاحنامه در افزایش بازیابی مدارک مرتبطتر واقف شده‌اند. تهیه کنندگان پایگاه‌های اطلاعاتی از اصطلاحنامه در چکیده‌نویسی و نمایه‌سازی رایانه‌ای، و کاربران از آن به عنوان ابزاری برای بازیابی اطلاعات استفاده می‌کنند.

امروزه با گسترش روزافزون نظام‌های اطلاعاتی پیوسته همچون اینترنت، که از متن آزاد، یعنی زبان طبیعی و واژه‌های مندرج در عنوان، چکیده‌ها و متن کامل اسناد، به عنوان ابزار بازیابی استفاده می‌کنند، نقش اصطلاحنامه تغییر یافته است و تحول در برخی از واژگی‌های آن و ایجاد تحول در شیوه استفاده از این واژگی‌ها، حاکی از گسترش استفاده مفید اصطلاحنامه در ذخیره و بازیابی اطلاعات در محیط جدید می‌باشد.

اصطلاحنامه در نمایه‌های چاپی و رایانه‌ای، برای کنترل مترادفها و ایجاد مبنای ارجاع‌ها کاربرد دارد. امروزه در این نظام‌ها، اصطلاحنامه

فهرست الفبایی شده از واژگان کلیدی عرضه می‌شده که از مدارک و اسناد استخراج می‌شده و برای نمایه کردن همراه با مراجع آنها و دیگر واژگان مورد نیاز استفاده می‌شده است. این عملکرد سنتی در سال‌های اخیر تغییر پیدا کرده و بیشتر بر اساس ساختار تکنیکی - تحلیلی پایه‌گذاری شده است (بتی، ۱۹۹۸).

در واژنامه انگلیسی آکسفورد اصطلاحنامه به این گونه تعریف شده است «اصطلاحنامه فهرستی از، واژگان رده‌بندی شده، بویژه کلیدواژه‌ها، در یک زمینه خاص، به منظور استفاده در نمایه‌سازی و بازیابی اطلاعات می‌باشد» (گیل کریست، ۲۰۰۳).

طبق تعریف واژنامه مریام وستره، اصطلاحنامه عبارت است از

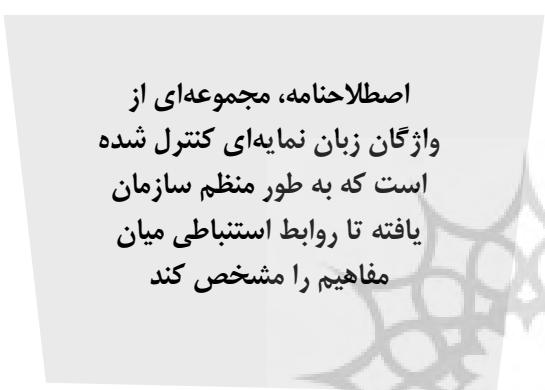
(نوروزی، ۱۳۸۴، ص ۱):

الف. کتاب واژه‌ها یا کتاب اطلاعات درمورد حوزه‌های خاص یا مجموعه مفاهیم، بویژه واژه‌ها و مترادف‌های آنها.

ب. فهرستی از سرعونانه‌ای موضوعی یا توصیه‌گرها که معمولاً به همراه یک ناظم ارجاع متقابل، برای استفاده در سازماندهی مجموعه مدارک به منظور ارجاع و بازیابی به کار می‌رond.

در هر حال، اصطلاحنامه، مجموعه‌ای از واژگان زبان نمایه‌ای کنترل شده است که به طور منظم سازمان یافته ترا روابط استنباطی میان مفاهیم را مشخص کند. به این معنی که روابط بین واژگان با استفاده از رابطه مفهومی نشان داده می‌شود و کاربر با مشاهده این روابط می‌تواند به استنباط لازم در خصوص مفهوم و واژه موردنظر پیردازد. بنابراین، با استفاده از اصطلاحنامه می‌توان به جستجوی مفهومی پرداخت و روابط مفهومی بین واژگان را به صورت کارآمد مورد شناسایی و استنباط قرار داد. اصطلاحنامه در نظام‌های بازیابی اطلاعات، از فهرست‌نویسی در مراکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌ها تا اینترنت و موتورهای کاوش مورد استفاده قرار می‌گیرد. هدف اصلی اصطلاحنامه در درجه اول کمک به بازیابی اطلاعات و نیز در مراحل بعدی کمک به درک کلی یک حوزه موضوعی از طریق ترسیم؛ نظام

است که در یک نظام آکادمیکی یا گروهی از نظم‌های مرتبط آمده است و روابط معنایی را میان واژگان نشان می‌دهد، این فهرست برای یکپارچه سازی تعدادی از واژگان کنترل شده جداگانه (اصطلاحنامه) گسترش پیدا کرده است و بازیابی اطلاعات را به طور مستقل امکان پذیر می‌سازد. نخستین نمونه در این زمینه فرا اصطلاحنامه یوام‌ال‌اس. است که توسط کتابخانه ملی پژوهشکی امریکا تهیه شده است. این فرا اصطلاحنامه بخشی از زبان واحد پژوهشکی است و در یک سیستم منفرد ترمینولوژی از علوم زیست‌شناسی ادغام شده است. پس همان‌طور که گفته شد، پیشوند فرا در اصطلاحنامه در

حول همان محور می‌چرخد و در واقع فرا اصطلاحنامه چیزی فراتر از اصطلاحنامه است. (یورلن، ۲۰۰۶) فرا اصطلاحنامه توسعه مفاهیم یا معانی سازماندهی شده است که اسامی جانشین^{۱۳}، مفاهیم مشابه و شناسایی روابط مفید بین مفاهیم مختلف را به یکدیگر ربط می‌دهد. تمام مفاهیم در فرا اصطلاحنامه دست کم به یک نوع از شبکه مفهومی^{۱۴} مربوط می‌شود. این امر رده‌بندی هماهنگی از تمام مفاهیم در فرا اصطلاحنامه را ایجاد می‌کند که در سطح عمومی شبکه مفهومی ارائه می‌شود. بیشتر واژگان ترکیبی که در اسامی مفهومی یا زنجیره‌ای در فرا اصطلاحنامه ظاهر می‌شوند، در واژنامه تخصصی هم وجود دارند. در فرا اصطلاحنامه از ابزارهای لغوی برای ایجاد لغت، کلمات هنجار و نمایه‌های زنجیره‌ای هنجار^{۱۵} استفاده می‌شود.

فرا اصطلاحنامه نوعی از اصطلاحنامه است که سعی در یکپارچه‌سازی اصطلاحنامه و لغات و واژگان موجود دارد. فرا اصطلاحنامه - نرمافزار سیستمی هوشمند است. در واقع می‌توان گفت که تا حدی فرا اصطلاحنامه، اصطلاحنامه اصطلاحنامه‌ها می‌باشد. هر رکورد در فرا اصطلاحنامه شامل واژگان اصلی مستند شده است، که به عنوان مرجعی برای واژگان مبهم به کار می‌رود و همراه با ترتیب واژگان رابطه‌ای، ذخیره و طراحی شده است (یورلن، ۲۰۰۶).

تفاوت‌های اصطلاحنامه و فرا اصطلاحنامه (متاتزاروس):
۱. فرا اصطلاحنامه ترکیبی است از زبان‌های کنترل شده موجود که از طریق برقراری پیوند، ادغام و تلفیق آنها به دست آمده است.

برای نمایه‌سازی واژگان کنترل شده و برای تقویت نظام‌های بازیابی هوشمند تمام‌من با فنون زبانی و اطلاعات معناشناختی و آماری مورد استفاده قرار می‌گیرد. بسیاری از پایگاه‌های اطلاعاتی از اصطلاحنامه و بسیاری دیگر از این پایگاه‌ها هم‌مان از زبان طبیعی و اصطلاحنامه بهره می‌برند.

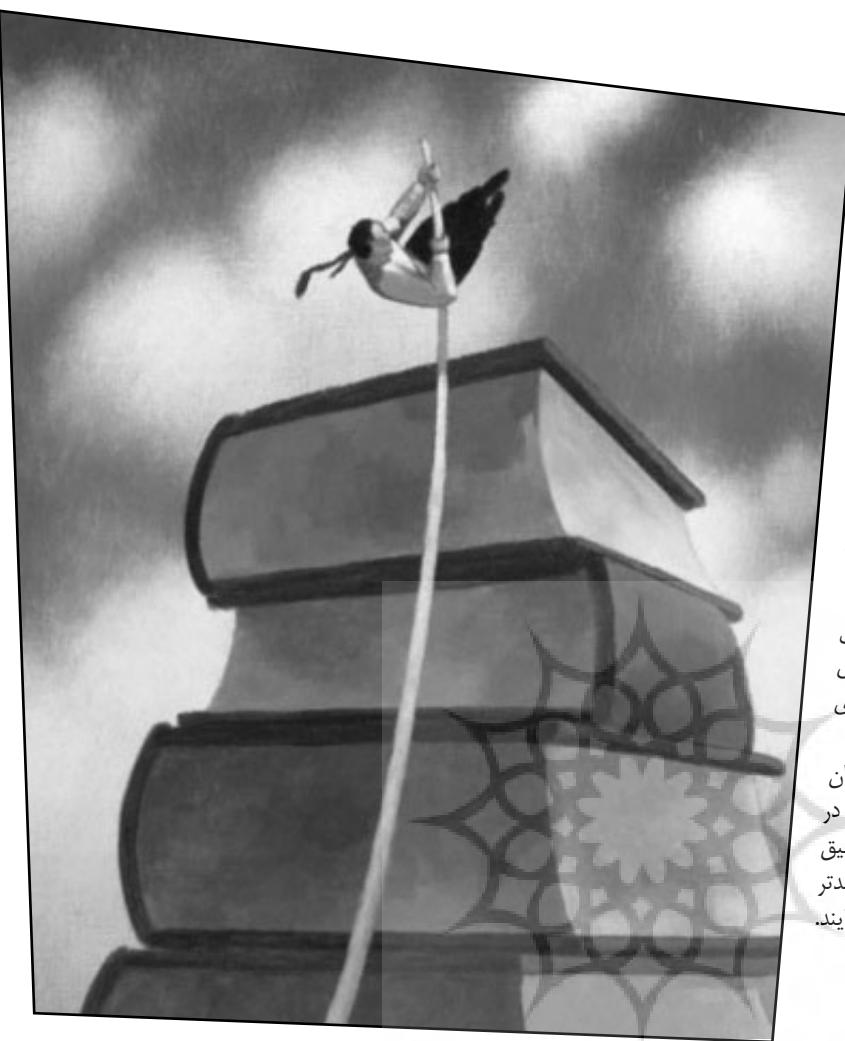
فرا اصطلاحنامه چیست؟

از بسیاری از نقطه‌نظرات، تکنولوژی فرا اصطلاحنامه برای رسمی ساختن روابط میان ساختارهای دانش - به بیان صريح روابط مفهومی در اصطلاحنامه‌ها - و قادر ساختن جستجوی مقابله و جستجوهای منظم چندگانه می‌باشد. فرا اصطلاحنامه مجموعه‌ای از مفاهیم کلیدی از یک حوزه، روابط معنایی میان مفاهیم مانند مترادف‌ها، هایپونیم‌ها^{۱۵} (کلمه‌ای که نسبت به کلمات داده شده خیلی خاص تر است) و نیز طرح و نقشه معنایی از منابع مختلف اصطلاحنامه برای مفاهیم کلیدی را پشتیبانی می‌کند (بنیاد ملی علوم).

فرا اصطلاحنامه یک پایگاه اطلاعاتی واژگان چند زبانه، دارای اهداف چندگانه و بسیار بزرگ است که شامل اطلاعاتی در مورد مفاهیم موضوعی خاص در یک زمینه، با اسامی مختلف در آن رشته موضوعی، و رابطه‌های میان آنها می‌باشد (یورلن، ۲۰۰۶). فرا اصطلاحنامه از نسخه‌های الکترونیکی اصطلاحنامه‌های مختلف، رده‌بندی‌ها، مجموعه رمزها و فهرستی از واژگان کنترل شده که در زمینه‌های موضوعی همان رشته وجود دارد و نیز نمایه‌ها و فهرست‌های متون آن رشته تخصصی ساخته می‌شوند و تمام اینها به فرهنگ لغات منبع از فرا اصطلاحنامه مربوط می‌شوند. فرا اصطلاحنامه به خاطر پیشوند «فرا» به معنای جامعیت بیشتر، بر اصطلاحنامه برتری یافته است. از سویی برتر بودن فرا اصطلاحنامه به خاطر وجود منحصر به فرد که دامنه آنها خاص، فرهنگ لغات و رده‌بندی‌هایی که در آن وجود دارند، می‌باشد. فرا اصطلاحنامه به خاطر وجود منابع منحصر به فرد که دامنه آنها را دربرگرفته است، و نیز به خاطر سازماندهی مجموعه نتایج از طریق معانی و افزودن اطلاعات مفید و روابط بین معنایی که در هیچ یک از فرهنگ لغات منابع یافت نمی‌شوند بر اصطلاحنامه‌ها برتری دارند (اسکوپلر، ۲۰۰۳).

پیشوند فرا (متا) پیشوندی انگلیسی است که برای نشان دادن مفهومی انتزاعی از مفاهیم دیگر به کار می‌رود. برای نمونه متافیزیک^{۱۶} مربوط به مواردی در فیزیک می‌شود که مواردی آن و برتر از آن است و یا زبان توصیفی^{۱۷} مربوط به نوعی از زبان یا سیستمی می‌شود که آن زبان را توضیح می‌دهد. شناخت‌شناسی^{۱۸} پیشوند فرا (متا)، نشان می‌دهد که برای پیرامون همان موضوع استفاده می‌شود. برای نمونه، فراداده، داده درباره داده است (چه کسی که آن را تهیه کرده، چه فرمتی از آن وجود دارد، چه زمانی تهیه شده و مانند اینها) در واژه‌نامه هایپر کامپیوتینگ^{۱۹} در مورد این پیشوند آمده که:

«معنی پیشوند فرا این است که لایه‌ای از اطلاعات انتقالی^{۲۰} شده است.» فرض کنیم که X مفهومی است در تیجه فرا (متا) X داده‌ای درباره آن یا فرایندهای عملیاتی درباره X است. در واژه‌نامه آدلیس، فرا اصطلاحنامه فهرست منظم شده الفایی از واژگان خاصی

می شود. تغییرات و اضافات فرالصطلاحنامه راهنمایی برای ارزشیابی کاربران و بازخورد آنها می باشد.

ضرورت و فایده فرالصطلاحنامه ها

در ۳۰ سال گذشته یا حتی بیشتر، بسیاری از زبان های کنترل شده انتشار یافته اند که مستقل از یکدیگرند و اگرچه در یک حوزه موضوعی واحد می باشند، اما از لحاظ ساختار، دیدگاه و تخصصی شدن با هم تفاوت هایی دارند. این ناسازگاری، انتقال رکورد در بین فیلدهای پایگاه های اطلاعاتی و نیز جستجو در آنها را با مشکل رو به رو ساخته است. در نتیجه اتفاق و یا تلفیق اصطلاحنامه ها، راهی برای غلبه کردن بر ناسازگاری می باشد.

از جمله شیوه های انطباق زبان های کنترل شده ناسازگار مطابقت دادن^{۱۶}، جهت گردانی^{۱۷}، ادغام^{۱۸} و تلفیق^{۱۹} است که از ویژگی های فرالصطلاحنامه ها نیز شمرده می شود. مطابقت دادن، اصطلاحات را به طور مستقیم از یک زبان کنترل شده، به زبانی دیگر یا به واژگان های چندگانه بیوند می دهد. اصطلاحات یک زبان کنترل شده، به اصطلاحات معادل در زبان دیگر اشاره می کنند (ایچسن و دیگران، ۱۳۸۵).

۲. اصطلاحنامه ها با یکدیگر مطابقت می بینند و از هر مفهوم در یک اصطلاحنامه، نشانگرهایی به نزدیک ترین مفهوم معادل در اصطلاحنامه های دیگر ایجاد می شود. این امر امکان ترجمه پرسش کاربر به کاوشی برای یک پایگاه اطلاعاتی مشخص را که با اصطلاحنامه بخصوصی نمایه سازی شده است، فراهم می کند.

۳. واژگان ها نیز ادغام می شوند و یک مبنای دانش غنی تر و جامع تر ایجاد می گردد. در هر یک از واژگان متشکله، نامی به عنوان نام مرجع برای مفهوم مربوطه انتخاب می شود که این امر امکان جهت گردانی بین واژگان را فراهم می کند.

۴. فرالصطلاحنامه مجموعه واژگان کنترل شده نیست، بلکه ابزاری برای افزایش سودمندی و بهرهوری از فرهنگ لغات و اصطلاحنامه های موجود است.

۵. بنابراین فرالصطلاحنامه، همان اصطلاحنامه است، اما با این تفاوت که در فرالصطلاحنامه چندین اصطلاحنامه باهم تلفیق می شوند و برای جستجوی هر چه بهتر و کارآمدتر رابطه های مفهومی میان واژگان را ایجاد می نمایند. (ایچسن و دیگران، ۱۳۸۵، ص ۲۵۷)

فلسفه وجودی فرالصطلاحنامه

فرالصطلاحنامه ها به منظور ایجاد جهانی نزدیک تر و پیوسته تر از نمایش مفاهیم و معانی ضمیمی و تلویحی در منابعی که از آنها ساخته شده اند به وجود آمدند. این روش هم زمان یک روش جامع و مانع است. از این روش مانع است که تعدادی از معانی به تعداد معانی بیان شده در فرهنگ لغات ترکیبی محدود می شود و از این روش جامع است که تمام معانی بیان شده در فرهنگ های لغات ترکیبی در نهایت در فرالصطلاحنامه به نمایش درمی آیند. منظور از ایجاد فرالصطلاحنامه ایجاد طرح و شمای رمزگذاری منفرد، یک سیستم رده بندی پوشانده و یا سیستم واژگان کنترل شده نیست بلکه به این دلیل ایجاد شده که مکانیزمی را برای ترجمه، تفسیر و برطرف نمودن ابهامات در مورد معانی و اسامی خاص یک رشته - مثلاً زیست شناسی - گسترش دهد. هدف از برترین دن فرالصطلاحنامه چگونگی بیان اسامی، ماهیت و تعیین مکان اطلاعاتی که باید برای استفاده دسترس پذیر شوند، می باشد.

فرالصطلاحنامه ها معمولاً با استفاده از روش تقریب های متواالی ایجاد می شوند. به این دلیل که منابع، مفاهیم یا روابط برنامه ریزی شده را دارا نیست و چون دامنه فرالصطلاحنامه با استفاده از دامنه منابع موجود در آن تعیین می شود و وسعت و عمق آنها به موازات افزایش تعداد و تنوع منابع تغییر پیدا می کند، از این روش استفاده

شبکه معناشناختی: این شبکه دسته‌بندی دائمی از تمام مفاهیم موجود در فرا اصطلاحات‌ها بر طبق دسته‌ها و یا انواع معناشناختی و رابطه‌های بین این دسته‌ها ارائه می‌کند. شیوه تنظیم انواع معناشناختی، سلسه مراتبی است. انواع معناشناختی به تشخیص معانی گوناگون مرتبط با یک اصطلاح، کمک می‌کنند. رابطه‌ها غیرسلسله مراتبی هستند و به پنج گروه تقسیم می‌شوند: رابطه‌های فیزیکی، رابطه‌های فضایی، رابطه‌های زمانی، رابطه‌های کارکردی و رابطه‌های مفهومی. این رابطه‌ها بین گروه‌های سطح بالای دسته‌های معناشناختی بیان

**سالیان سال، اصطلاحات‌ها بیشتر به
عنوان فهرست الفبایی شده از واژگان
کلیدی عرضه می‌شده که از مدارک و
اسناد استخراج می‌شده و برای نمایه
کردن همراه با مراجع آنها و دیگر واژگان
مورد نیاز استفاده می‌شده است**

می‌شوند. رابطه‌های ارائه شده نمایانگر تمام رابطه‌های ممکن بین انواع معناشناختی تعریف شده نیستند، بلکه مرحله‌ای آغازین در ایجاد مجموعه مفیدی از رابطه‌ها می‌باشند. گفتنی است که کاربردهای عمده شبکه معناشناختی در تدوین پرسش و در پالایش تعاملی پرسش است.

نقشه منابع اطلاعاتی: نقشه منابع اطلاعاتی نشان می‌دهد که کدام پایگاه اطلاعاتی به سوالی خاص مربوط می‌شود، اطلاعاتی درباره منابع خاص را برای کاربران فراهم می‌کند، به طور خودکار به منابع متصل می‌شود و عمل بازیابی را بر روی یک یا چند منبع انجام می‌دهد.

فرهنگ اصطلاحات تخصصی: این فرهنگ برای فراهم آوردن اطلاعات واژگانی مورد نیاز در نظام پردازش زبان طبیعی اصطلاحات تخصصی ایجاد شده است. هدف از این منبع آن است که، یک فرهنگ زبان انگلیسی با بسیاری از اصطلاحات زیست پژوهشی باشد. با بررسی نظام «یو. ام. ال. اس.» می‌توان دریافت که در فرا اصطلاحات‌ها، چگونه ادغام زبان‌های کنترل شده، مزایای یک محصول نهایی را به دست می‌دهد، مخصوصی که به لحاظ اصطلاحات و رابطه‌ها از هر یک از واژگان‌های متشکله به تنهایی، غنی‌تر است؛ جهت‌گردانی بین واژگان‌های مستقل را امکان پذیر می‌سازد؛ بازیابی اطلاعات را با استفاده از اصطلاحات متعارف زبان کنترل شده تسهیل می‌کند؛ و همچنین به عنوان ابزاری برای تأمین دستیابی به متون زبان طبیعی در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف عمل می‌کند که تمام این موارد می‌تواند از ویژگی‌های یک فرا اصطلاحات‌ها باشد.

برای نمونه، هدف فرا اصطلاحات‌ها «یو. ام. ال. اس. تسهیل کار کارشناسان سلامت و پژوهشی و محققان، برای بازیابی و پیکارچه‌سازی اطلاعات مناسب از منابع خودکار غیر متجانس است مانند:

رکوردهای بیماری مبتنی بر کامپیوتر

نظام‌های جهت‌گردانی، گاهی مستلزم ایجاد نوعی زبان میانجی است که هر یک از زبان‌های کنترل شده کمکی را می‌توان به صورت مقابله با آن مطابقت داد. در جهت‌گردانی خودکار، اصطلاحات یک واژگان، به طور خودکار به اصطلاحات واژگان دیگری تغییر شکل می‌یابند. در تلفیق ممکن است که یا زبان‌های کنترل شده و یا اصطلاحات‌های خرد و کلان را با هم تلفیق کنند. این زمانی رخداد می‌دهد که سازگاری درونی بین زبان‌های کنترل شده وجود داشته باشد و یا یک اصطلاحات‌ها خرد بر روی ساختار سلسه مراتبی یک اصطلاحات‌ها عامل بر (یعنی اصطلاحات‌کلان) مطابقت داده شده و کاملاً در آن ادغام شده باشد. وقتی زبان‌های کنترل شده ادغام می‌شوند، اصطلاحات مرجح و اصطلاحات مدخل در کنار رابطه‌های اصطلاحات‌ها همراه، در یک فهرست الفبایی واحد در کنار هم آورده می‌شوند و به زبان‌های کنترل شده‌ای که اصطلاحات خاص، یادداشت‌های دامنه و رابطه‌ها را دربرمی‌گیرند نیز اشاره‌ای می‌شود (ایچسن و دیگران، ۱۳۸۵).

به هنگام ادغام اصطلاحات‌ها، از رابطه‌های بین دو اصطلاح در یک اصطلاحات‌ها باید استبانت این امر امکان پذیر باشد که این رابطه‌ها بین همین دو اصطلاح در اصطلاحات‌ها دیگر نیز وجود دارد (همان، ص ۲۵۱).

همان‌طور که بیشتر هم ذکر شد، مشهورترین نمونه از فرا اصطلاحات‌ها یا اصطلاحات‌های ادغام شده، اصطلاحات‌ها نظام زبان پژوهشی واحد، که یک اصطلاحات‌ها مفهومی است می‌باشد. «یو. ام. ال. اس.» توسط کتابخانه ملی پژوهشی آمریکا از سال ۱۹۸۶ با همکاری نهادهایی از داخل و خارج ایالات متحده اجرا شد. هدف آن یکپارچه‌سازی تمام نام‌ها همراه با معانی تقریباً یکسان در یک مفهوم می‌باشد. نام‌هایی که از جزء اصلی یا منابعی مشتق می‌شوند که شامل تعداد بسیاری از واژگان کنترل شده و طبقه‌بندی شده، تمام متن و سیستم‌های خبره است. در واقع هدف اصلی از ایجاد «یو. ام. ال. اس.»^{۱۰} فراهم آوردن امکان دستیابی یکسان به تعدادی از پایگاه‌های اصطلاحاتی توزیع شده و ناهمخوان است که از مجموعه اصطلاحات متفاوتی استفاده می‌کنند. «یو. ام. ال. اس.» شامل چهار منبع داشت می‌شود: «فرا اصطلاحات‌ها»، «شبکه معناشناختی»، «نقشه منابع اطلاعاتی» و «فرهنگ اصطلاحات تخصصی (ایچسن و دیگران، ۱۳۸۵)» که در ادامه به توضیح هر کدام از آنها می‌پردازیم:

فرا اصطلاحات‌ها: پیشتر نیز به این مسئله اشاره داشتیم که فرا اصطلاحات‌ها ترکیبی از زبان‌های کنترل شده موجود است که از طریق برقراری پیوند ادغام و تلفیق آنها به دست آمده است. با توجه به اینکه در هر یک از واژگان متشکله، نامی به عنوان نام مرجح برای مفهوم انتخاب می‌شود؛ این امر امکان جهت‌گردانی بین واژگان‌ها را فراهم می‌کند. در فرا اصطلاحات‌ها «یو. ام. ال. اس.» چانچه مفهومی در مش وجود داشته باشد، شکل مرجح آن مفهوم، صورت سرعنوان اصلی در مش است؛ در غیر این صورت اصطلاحات از دیگر واژگان‌ها به ترتیبی مشخص گزینش می‌شوند. تمام اصطلاحات، عبارات و زنجیره‌های دیگری که برای بیان مفاهیم موردن استفاده قرار می‌گیرند، با نام مندرج در فرا اصطلاحات‌ها مطابقت داده می‌شوند.

بانک‌های اطلاعاتی واقعی
پایگاه‌های کتابشناسی و تمام متن

سیستم‌های خبره

فرااصطلاحنامه‌ها مانند یو. ام. ال. اس. بر ارتباط مفهومی تأکید دارند، همچنین منابع دانشی را ایجاد می‌کنند که می‌تواند با استفاده از برنامه‌های هوشمند بر مشکلات زیر چیره شوند:

۱. ناهمانگی در زبان که توسط کاربران و منابع اطلاعاتی مختلف استفاده خواهد شد.

فرااصطلاحنامه‌ها شامل روابط غیرمترادفی بین مفاهیمی از فرهنگ واژگان منبع مشابه (روابط واژگان منبع داخلی) و بین مفاهیم واژگان مختلف (روابط واژگان منبع میانی) می‌باشند

۲. مشکلاتی در زمینه شناسایی بسیاری از منابع اطلاعاتی مرتبط که برای تحقیق این امر، از ابزارهای چندکاره یا نرمافزارهای هوشمند برای گسترش نظامهای خود استفاده می‌کند؛ مانند فرااصطلاحنامه، برنامه‌های لغوی و لغتنامه‌های تخصصی و شبکه معنایی.

ویژگی‌های فرااصطلاحنامه - دامنه فرااصطلاحنامه‌ها:

دامنه فرااصطلاحنامه توسط دامنه ترکیبی از فرهنگ لغات منبع تعیین می‌شوند. بسیاری از روابط (مترافات اولیه)، صفات مفهومی و چند اسم مفهومی و ... که از یک منبع خاص موجود در آن رشته اخذ می‌شود دامنه آن را تعیین می‌کنند. اما به طور کل تمام مفاهیم، خودشان از یک یا چند منبع مختلف استخراج خواهند شد. بدیهی است، چنانچه یک مفهوم در واژگان منبعی ظاهر نشود در فرااصطلاحنامه نیز ظاهر نخواهد شد.

- حفظ مفاهیم و معانی از واژگان منبع:

فرااصطلاحنامه، معانی، اسمی مفهومی و روابط را از فرهنگ لغات منبع منعكس و حفظ می‌کند. زمانی که دو فرهنگ لغات منبع متفاوت از یک اسم مشابه و یکسانی برای مفاهیم مختلف استفاده می‌کند، فرااصطلاحنامه، هم معنی را نشان می‌دهد و هم معنی می‌کند که در حال حاضر کدام معنی در کدام فرهنگ لغات منبع استفاده می‌گردد. هنگامی که مفاهیم مشابه در محتواهای سلسله مراتبی مختلف در فرهنگ واژگان منبع مختلف ظاهر می‌شوند، در فرااصطلاحنامه سلسله مراتب مختلف بین دو مفهوم را ایجاد می‌شود. به عبارت دیگر، هنگامی که روابط مخالف بین دو مفهوم در فرهنگ واژگان منبع مختلف ظاهر می‌شود، هر دو دیدگاه در فرااصطلاحنامه وجود خواهند داشت. اگرچه،

اسمی مفهومی خاص یا ارتباطات بین واژگان چند منبع ممکن است که وابسته به حالت ویژه‌ای باشد و کمبوود اعتبار صوری داشته باشد، اما همچنان در برگیرنده فرااصطلاحنامه هستند.

اگرچه تمام معانی و مفاهیم در فرهنگ لغات منبع خود نگهداری می‌شود، اما فرااصطلاحنامه این اطلاعات را در یک فرم جاداگاه‌ای ذخیره می‌سازد. قالب اولیه هر واژه به دقت مطالعه می‌شود، سپس در قالب فرااصطلاحنامه معمولی درمی‌آید. برای بعضی از واژگان، این امر یعنی نشان دادن اطلاعات تلویحی در یک فرم بیشتر آشکار است.

- لزوم مشتری پسند کردن فرااصطلاحنامه:

به دلیل اینکه فرااصطلاحنامه یک منبع چند منظوره است که شامل مفاهیم و واژگان مختلف از منابع مختلف می‌باشد و برای اهداف مختلفی گستردگی شده است، لذا فرااصطلاحنامه باید برای استفاده مؤثر در بیشتر کاربردهای خاص مشتری پسند شود. فرااصطلاحنامه شامل فرهنگ لغات منابعی است که توسط برگزارکنندگان مختلف حق مؤلف تولید می‌شود. فرااصطلاحنامه برای تسهیل سفارشی کردن طراحی شده است. تمام اطلاعات در فرااصطلاحنامه به خود منبع برچسب زده شده است، بنابراین ممکن است اسمی مفهومی، ویژگی‌ها و روابطی از واژگان منبع برآید و ویژگی‌ها و روابطی که در هنگام ساخته شدن فرااصطلاحنامه اضافه شده است را تعیین کند. برچسب‌هایی که به شما اجازه می‌دهد زیرمجموعه‌ای از فرااصطلاحنامه را - که برای استفاده از آنها نیازی به اجازه و مجوز ندارید - به استثنای اطلاعات از واژگان منبع خاص ایجاد کنید. همچنین مستثنی کردن تمام فرهنگ لغات منبعی که سطوح محدودیتی خاصی دارند یا تمام اطلاعات در زبان‌های خاص آسان است. افزون بر شناسایی منابع، سطوح محدودیتی و زبان‌های اطلاعات، فرااصطلاحنامه شامل انواع متفاوت نشان‌های اسمی مفهومی خاص و برچسب‌های رابطه‌ای است که می‌تواند به شما کمک تا محتوایی که مناسب نیست یا کاربرد خاصی ندارد را مستثنی کنید.

- فرهنگی واژگان منبع:

فرااصطلاحنامه‌ها شامل مفاهیم، اسمی مفهومی، و دیگر ویژگی‌ها و مشتمل بر بیش از صد اصطلاح، رده‌بندی، و اصطلاحنامه در چند ویرایش می‌باشند. در فرااصطلاحنامه برای هر فرهنگ لغات منبع مفهومی وجود دارد، که با نوع معنایی «محصول هوشمند» مشخص می‌شوند و شامل فایل خاصی است که هر نسخه فرهنگ واژگان منبع کنونی در ویرایش خاص از فرااصطلاحنامه را ذخیره می‌کند. فایل‌های دیگر فرااصطلاحنامه که واژگان منبع مرجع هستند، از ریشه و بدون نگارش اختصار استفاده می‌کنند (به عنوان مثال به جای ICD9CM از ICD9CM2003 باشد). بنابراین باید از روزآمدسازی روزمره و عادی برای منعکس ساختن نسخه‌های تازه پرهیز شود.

- شمول مجموعه رموز استانداردهای امریکایی و ترمینولوژی: فرااصطلاحنامه‌ها شامل مجموعه‌ای از کدهای اختیاری برای

استخراج می‌شود. در این گونه موارد، یکی از آن دو شناسه باقی خواهد ماند، تمام اطلاعات مناسب در فرا اصطلاحات‌ها به آن پیوند داده شده و شناسه دیگر حذف خواهد شد و دیگر از شناسه‌های حذف شده استفاده نمی‌کنند.
گفتنی است که هر فرا اصطلاحات‌ها باید شامل فایل‌هایی باشد که جزئیات هرگونه تغییر از ویرایش قبلی را داشته باشد.

- اسمی مفهومی و شناسه‌های زنجیره‌ای:
هر اسم مفهومی خاص یا شناسه‌های زنجیره‌ای در هر زبان در فرا اصطلاحات‌ها یک شناسه زنجیره‌ای ثابت و منحصر به فردی دارد. هر تغییری در نظام ویژگی‌ها، یا نقطه‌گذاری، زنجیره جداولهای است، با یک شناسه زنجیره. زنجیره‌های مشابه در زبان‌های مختلف (مانند انگلیسی و اسپانیایی) شناسه‌های مختلف برای هر زبانی درنظر گرفته‌اند. چنانچه زنجیره مشابه، مانند کلمه سرد (Cold) بیش از یک معنی داشته باشد، این شناسه زنجیره‌ای، ما را به بیش از یک مفهوم ثابت پیوند می‌دهد.

- اتم‌ها و شناسه‌های اتمی (شناسه‌های عنصری و عناصر):^{۳۳}
ساختن واحدها یا عناصر از فرا اصطلاحات‌ها که ساخته شده است در واقع اسمی مفهومی یا زنجیره‌ها از فرهنگ واژگان منبع هستند. هر رویدادی از یک زنجیره در هر فرهنگ لغات منع یک شناسه عنصری خاصی را تعیین کرده است. چنانچه دقیقاً زنجیره‌های مشابه، هم‌زمان با هم در واژگان مشابهی ظاهر شوند، برای نمونه، هم اسم بلند و هم اسم کوتاه برای مفهوم مشابه یا به عنوان اسم جانشین برای دو مفهوم متفاوت در متابع واژگان مشابه به کار روند، شناسه اتمی منحصر به فردی برای هر رویدادی اختصاص داده می‌شود. زمانی که زنجیره‌های مشابه در فرهنگ واژگان منبعی ظاهر شوند، شناسه‌های اتمی برای زمانی که آنها به عنوان اسم مفهومی در هر کدام از آن متابع حاضر شوند داده خواهد شد. چنانچه این شناسه‌ها در زنجیره مشابهی حضور پیدا کنند، به شناسه‌های زنجیره‌ای منفرد پیوند داده خواهند شد. برخلاف شناسه‌های زنجیره‌ای، یک شناسه اتمی منفرد همیشه به یک شناسه مفهومی تک (منفرد) پیوند داده می‌شود، زیرا هر رویدادی از یک زنجیره در یک منبع می‌تواند تنها یک معنی داشته باشد.

- واژه‌ها و شناسه‌های لغوی:
در فرا اصطلاحات‌ها برای مداخل انگلیسی زبان، هر رشته، به تمام رمزهای جایگزین لغوی یا تغییرات جزئی توسط شناسه لغوی منحصر به فرد^{۳۴} پیوند داده خواهد شد. تغییرات لغوی انگلیسی استفاده از برنامه مولد تغییرات لغوی^{۳۵} که یکی از ابزارهای لغوی است را نمایان ساخته است. چنانچه ابزارهای مشابهی برای دیگر زبان‌ها دسترسی‌پذیر شود، ممکن است که از ایجاد تغییرات گروهی لغوی در زبان‌های دیگر استفاده کنند.
پیوند یک شناسه زنجیره‌ای، ممکن است برای یک زنجیره انگلیسی بیش از یک مفهوم داشته باشد. این رویداد زمانی اتفاق

استفاده در تراکنش‌های اجرایی الکترونیکی است که فرا اصطلاحات‌ها تمام مفاهیم و واژگانی از این مجموعه کدها را شامل می‌شود. برای نمونه، شرکت HIPAA که در امریکا تأسیس شده است، از کدهای پاندیس (کدهای داروی ملی) استفاده می‌کند. این کدها از طریق وزارت دارو و غذا در امریکا قابل دسترسی است و شامل مفاهیم کنونی موجود در FDA که واژگان منبع است می‌باشد.

- شمول زبان‌ها به غیر از زبان انگلیسی:
ساختار فرا اصطلاحات‌ها باید به این گونه باشد که بتواند ترجمه‌های فرهنگ واژگان منبع را به دیگر زبان‌ها به غیر از زبان انگلیسی در خود جای دهنده و بسیاری از ترجمه‌ها در بسیاری از زبان‌های مختلف در فرا اصطلاحات‌ها نمایش داده شود مانند فرا اصطلاحات‌ها یو. ام. ال. اس.

- مفاهیم، اسمی مفهومی و شناسه‌های آنها:
همان گونه که قبلاً ذکر شد فرا اصطلاحات‌ها با مفاهیم سازماندهی می‌شوند. یکی از نخستین اهداف فرا اصطلاحات‌ها برقراری ارتباط بین اسمی مفهومی مشابه از واژگان گوناگون می‌باشد. فرا اصطلاحات‌ها شناسه‌های ثابت چندین نوع خاص را برای مفاهیم در نظر می‌گیرند و علاوه بر حفظ تمام شناسه‌هایی که در فرهنگ لغات منع موجود است، اسمی مفهومی را نیز دربردارند. ساختار مفهومی فرا اصطلاحات‌ها شامل اسمی مفهومی، شناسه‌های آنها، و ویژگی‌های کلیدی این اسمی مفهومی می‌باشد. مانند (زبان، واژگان منبع، انواع اسم).

- مفاهیم و شناسه‌های مفهومی:
یک مفهوم یک معنی است. یک معنی می‌تواند اسامی‌های مختلفی داشته باشد. هدف اصلی از ایجاد فرا اصطلاحات‌ها در ک انتخاب معنی هر اسمی است که در هر فرهنگ لغات منع وجود دارد و به تمام اسامی از فرهنگ لغات منع که معنی مشابهی دارند (متراffد) متصل است. ساختن فرا اصطلاحات‌ها برمنای این فرض است که کارشناسان موضوعی آموزش دیده، می‌توانند متراffد‌ها را همراه با درجه بالای از صحبت و اعتبار تعیین کنند. و این ویرایشگرها فرا اصطلاحات‌ها هستند که تصمیم می‌گیرند چه دیدگاهی از متراffد در ساختار مفهومی فرا اصطلاحات‌ها کتوانی ارائه شود.

هر مفهوم با هر معنی در فرا اصطلاحات‌ها یک شناسه مفهومی ثابت و خاصی دارد. CUI^{۳۶} این مفهوم خاص به خود خود دارای معنی نیست. به عبارت دیگر، نمی‌تواند چیزی را در مورد یک مفهوم تنها از طریق بررسی شناسه خاص آن معرفی کند. اصولاً، شناسه برای یک مفهوم هرگز تغییری نخواهد کرد مگر زمانی که تغییرات برای متصل شدن به اسامی موجود در فرا اصطلاحات‌ها یا در فرهنگ لغات منع نیاز باشد. زمانی یک شناسه از فرا اصطلاحات‌ها خارج خواهد شد که دو شناسه اسامی، برای مفاهیم مشابه به کار رود، به عبارت دیگر، تا زمانی که متراffد‌ها کشف نشده‌اند شناسه مفهومی ثابت

می‌شوند. تفاوتی میان شناسه‌های معمولی TUI و شناسه‌های زنجیره‌ای SUIs و شناسه‌های اتمی AUIs کلمه Auricular fibrillations وجود

Atrial fibrillation دارد. چون تشخیص داده شده که دو کلمه

Auricular fibrillation دارای معانی مشابهی هستند، پس به

یک مفهوم ثابت مشابه، پیوند داده می‌شوند.

هر کدام از این شناسه‌ها نقش مهمی در ایجاد فرالصطلاحنامه‌ها ایفا می‌کنند. برای نمونه شناسه‌های مفهومی ثابت تمام اطلاعات در فرالصطلاحنامه را به مفاهیم خاص مربوطه پیوند می‌دهد. به عبارت دیگر، یک شناسه ثابت مفهومی می‌تواند در بازیابی تمام اسامی مفهومی، روابط و ویژگی‌هایی که برای مفهوم خاص در نظر گرفته شده است تا در هر فایل فرالصطلاحنامه‌ای ظاهر شود، مؤثر واقع شود.

- پیش فرض اسامی مرجح برای مفاهیم در فرالصطلاحنامه‌ها
برای سهولت افرادی که فرالصطلاحنامه را ایجاد می‌کنند، زنجیره‌ای از یک کلمه انگلیسی به عنوان پیش فرض اسم مرجح از هر مفهومی در فرالصطلاحنامه‌ها، انتخاب و برچسب زده می‌شود. برای جلوگیری از انتخاب‌های دشوار و بروز حمایت بین واژگان جانشین و زنجیره‌ها، انتخاب پیش فرض اسم مرجح برای هر مفهومی در فرالصطلاحنامه بر اساس ترتیب حق تقدم در تمام انواع زنجیره‌های انگلیسی در فرهنگ لغات منبع فرالصطلاحنامه انتخاب می‌شود. هر کدام از این زنجیره‌ها یعنی، واژگان مرجح، ارجاعات متقابل

می‌افتد که زنجیره‌های تغییرات لغوی از یکدیگر معانی مختلفی داشته باشند. در مقابل هر شناسه زنجیره‌ای و هر شناسه عنصری (اتمی)، می‌تواند به یک شناسه منحصر به فرد پیوند داده شود.

- استفاده از مفاهیم، رشته‌ها، عناصر و شناسه‌های لغوی:

در هر فرالصطلاحنامه، هر مفهوم ثابت دست کم به یک عنصر اتمی، یک زنجیره، و یک واژه معمولی پیوند داده می‌شود، اما می‌تواند به بیش از یکی از این موارد هم متصل شود. برای نمونه، هر عنصر اتمی^{۲۴} می‌تواند به یک زنجیره، یک واژه معمولی^{۲۵} و یک مفهوم ثابت^{۲۶} پیوند داده شود. هر زنجیره^{۲۷}، می‌تواند به بیش از یک عنصر اتمی، یک واژه معمولی و بیش از یک مفهوم ثابت پیوند داده شود. اگرچه نمونه بازی یک مفهوم است. هر واژه معمولی، می‌تواند به بسیاری از عناصر اتمی، زنجیره‌ها و بیش از یک مفهوم ثابت پیوند داده شود. به نمونه زیر توجه کنید:

در این جدول اختصارات، Atrial fibrillation عنصری است که در بیش از یک فرهنگ لغت منابع وجود دارد و یک عنصر اتمی جدایگانه‌ای برای هر کدام از آنها در نظر گرفته شده است. به دلیل اینکه هر کدام از این عناصر دارای شناسه زنجیره‌ای یا اسم مفهومی هستند، می‌توانند به شناسه زنجیره‌ای منفره Atrial fibrillations متصل شوند، جمع Atrial fibrillation دارای زنجیره‌های شناسه‌ای متفاوتی است. از آنجا که جمع و مفرد این کلمات با هم متفاوت است، هر دوی آنها به اسامی‌های معمولی TUI پیوند داده

Concept (CUI)	Terms (TUIs)	Strings (SUIs)	Atoms (AUIs) RRF Only
C0004238	L0004238	S0016668	A0027665
Atrial Fibrillation (preferred)	Atrial Fibrillation (preferred)	Atrial Fibrillation (preferred)	Atrial Fibrillation (from MSH)
Atrial Fibrillations	Atrial Fibrillations		A0027667
Auricular Fibrillation			Atrial Fibrillation (from PSY)
Auricular Fibrillations		S0016669 Atrial Fibrillations	A0027668 Atrial Fibrillations (from MSH)
	L0004327 (synonym)	S0016899 Auricular Fibrillation (preferred)	A0027930 Auricular Fibrillation (from PSY)
	Auricular Fibrillation		
	Auricular Fibrillations	S0016900 (plural variant) Auricular Fibrillations	A0027932 Auricular Fibrillations (from MSH)

طريق تعيين بسامد مفاهيمی که در واژگان لغت خاصی در رکوردهای يک پايه‌گاه باهم حاضر می‌شوند محاسبه می‌شود. برای نمونه، روابط هم‌ظاهری^{۳۳} برای شماری از مفاهيم زمانی که به عنوان عناوین کليدي به طور همزمان در مقاله‌های مشابه وجود دارند. شاهد اين قضيه سرعونان موضوعي مش است که ما را به مقالات در پايه‌گاه مدل‌لين ارجاع می‌دهد. در مقابل روابط آماري در فراصطلاحنامه می‌تواند مفاهيم خيلي متفاوت را به هم ربط دهد مانند بيماري‌ها و داروها.

- روابط منبع ميانی:

رابطه ابتدائي منبع ميانی در فراصطلاحنامه روابط متراافقی است که در ساختار مفهومي آن نشان داده می‌شود. همچنين فراصطلاحنامه شامل روابطي بين مفاهيم غير متراافق از فرنگ واژگان منبع مختلف است. بعضی از اين روابطه خاص مفاهيم طول ايجاد فراصطلاحنامه برای ايجاد رابطه خاص مفاهيم جدا افتاده در صفحه آخر برای اطلاعات مفهومي غني تر در واژگان منبع ديگري بوجود می‌آيند. بعضی از آنها توسيط کاربران فراصطلاحنامه تهيه می‌شوند. برای نمونه، جانجه فراصطلاحنامه ما در زمينه پژشكی باشد، از ساختار آن، رده‌بندی کتابخانه ملی پژشكی^{۳۴} ايجاد می‌شود. بعضی ديگر از فراصطلاحنامه توسيط کاربران برای حمایت از انواع معينی از کاربردها توزيع می‌شوند. به طور کل، فراصطلاحنامه‌ها هر رابطه‌اي را نشان می‌دهند، بعضی از روابط که در سال‌های نخستين گسترش فراصطلاحنامه اضافه شده است به فراصطلاحنامه‌ها منسوب می‌شود، اما حقيقت اين است که اين روابط از واژگان منابع خاص استخراج شده‌اند.

- برچسب‌های روابط^{۳۵}:

تمام روابط (خارج از ساختار مفهومي پايه) در فراصطلاحنامه يک برچسب عمومي را حمل می‌کند، که اساس ماهيت شان را توضيح می‌دهد، مانند اعمتر، اخص تر، مشتقات، کلمه توصيفي. اين گونه و توسيط منعشان منشخص می‌گردد. بيشتر اين روابط هم به صورت مستقيمه در فرنگ واژگان منبع هم از طريق ساختار فرنگ واژگان منبع اثبات می‌شوند.

يک چهارم روابط در فراصطلاحنامه برچسب ارتقاطي افروده^{۳۶} را حمل می‌کند، که از يك فرنگ واژگان منبع به دست آمد است و ماهيت روابط را بيشتر از آنچه که هست توضيح می‌دهد، مانند اين که اين لغت شاسته يا جزئی از کدام واژه است. فرنگ لغات علم كاليدشناسي ديجيتالي و RxNorm نمونه‌هایي از فرنگ واژگان منيع است که شامل برچسب‌های اين گونه روابط است.

تأثیر آنتولوژي‌ها بر اصطلاحنامه و فراصطلاحنامه:

آنتولوژي به معنای هستي‌شناسي است، که در حوزه فلسفه مطرح است و به موضوع موجوديت، مطالعه هستي و ساختار واقعيت مي‌پردازد. به عبارت ديگر، «هستي‌شناسي يک علم در فلسفه است که به مطالعه آنچه موجود است و آنچه باید فرض شود که وجود دارد؛ به منظور دستيابي به يک توصيف متقادع کننده از واقعيت» مي‌پردازد.

سال‌هast که هستي‌شناسي‌ها به اشكال گوناگونی مانند طرح‌های رده‌بندی، فراصطلاحنامه‌ها، واژگان کنترل شده، اصطلاح‌شناسي‌ها و واژه‌نامه‌ها معنا شده‌اند. اگرچه ممکن است

و اختصارات از هر واژه داراي موقعیت مكانی متفاوتی در ترتیب خود است. ايجاد پيش فرض‌ها بر اساس ترتیب حق تقدیم آنها در وسعت پوشش موضوعي، فراوانی (بسامد) روزآمدی، و ميانگين اسامي مفهومي منبع که به طور مرتب در آن رشته موضوعي استفاده می‌شود می‌باشد. البته ممکن است که اين ترتیب حق تقدیم پيش فرض‌های مرجح در هر فراصطلاحنامه‌اي کاربرد نداشته باشد و برای هر فراصطلاحنامه متفاوت باشد. به عبارت ديگر، فراصطلاحنامه‌ها می‌توانند به جای اينکه اين سياست را در انتخاب اسامي مرجح خود به کار بگيرند، از سياست استفاده کنند برای نمونه، می‌توانند در انتخاب اسامي مرجح، به ويزگي‌های ترمینولوژي واژگان منبع که مناسب بيشتری برای جامعه استفاده کننده از آن فراصطلاحنامه را دارند بسند کنند.

شناسه‌های رابطه‌اي و روابط در فراصطلاحنامه:
فراصطلاحنامه‌ها شامل روابط بسياري بين مفاهيم متفاوت هستند (علاوه بر رابطه متراافقی، ساختار مفهومي در فراصطلاحنامه نيز مطرح است). بسياري از اين روابط از فرنگ واژگان منبع اختصاصي ايجاد می‌شوند. برای نمونه، جانجه فراصطلاحنامه ما در زمينه پژشكی باشد، از ساختار آن، رده‌بندی کتابخانه ملی پژشكی^{۳۷} ايجاد می‌شود. بعضی ديگر از فراصطلاحنامه توسيط کاربران برای حمایت از انواع معينی از کاربردها توزيع می‌شوند. به طور کل، فراصطلاحنامه‌ها هر رابطه‌اي را نشان می‌دهند، بعضی از روابط که در سال‌های نخستين گسترش فراصطلاحنامه اضافه شده است به فراصطلاحنامه‌ها منسوب می‌شود، اما حقيقت اين است که اين روابط از واژگان منابع خاص استخراج شده‌اند.

- اساس انواع روابط غير متراافقها:

فراصطلاحنامه‌ها شامل روابط غيرمتراافقی بين مفاهيمی از فرنگ واژگان منبع مشابه (روبط واژگان منبع داخلی)^{۳۸} و بين مفاهيم واژگان مختلف (روبط واژگان منبع ميانی)^{۳۹} می‌باشد. فراصطلاحنامه، روابط غيرمتراافقی ممکن بين مفاهيم را شامل نمي‌شود، بلکه تمام روابط حاضر در خود فرنگ واژگان منبع را فرا مي‌گيرد و بعضی از روابط افزوده برای ايجاد ارتباط ميان مفاهيم مرتبط در نظر گرفته شده است. به طور کل، روابط از طريق فرنگ لغات منبعی که ارتباط تنگاتنگی با مفاهيم مرتبط دارد اثبات می‌شود، مانند آنهايي که بعضی از ويزگي‌های معمولی خود را به اشتراك می‌گذارند یا از طريق تعریف به هم مرتبط هستند.

- روابط داخلی منبع:

بيشتر روابط داخلی منابع دلالت بر انفرادي بودن فرنگ واژگان منبع می‌کند. چنین روابطی در فرنگ واژگان منبع ساده یا ترتیب سلسله مراتبي ضمني یا مفاهيم، ساختار ارجاعات متقابل، قوانیني برای کاربرد شناسه‌ها، یا روابط بين انواع مختلف اسامي برای مفاهيم مشابه (مانند اختصارات و فرم‌های كامل) وجود دارد. بعضی از روابط واژگان منبع داخلی روابط آماري هستند، که از

هستی‌شناسی‌ها دارای چنین ویژگی‌هایی باشند، اما قطعاً نمی‌توان آنها را مساوی با هریک از این ساختارها دانست.

تعريف «سوا» از هستی‌شناسی به این شرح است: «هستی‌شناسی دسته‌بندی از موضوعات یا عناصر موجود در یک حوزه خاص را بررسی می‌کند و بر اساس آن بررسی، فهرستی از موضوعات را ارائه می‌دهد. این فهرست که به تفصیل، انواع موضوعات و روابط میان آنها را در حوزه مورد بررسی بیان می‌کند، هستی‌شناسی نامیده می‌شود» لازم به ذکر است که یک هستی‌شناسی‌الاما شامل یک مجموعه واژه‌مرکب از اصطلاحات است و بعضی از مشخصات و معانی آنها می‌باشد. بنابراین می‌توان هستی‌شناسی را «مانند اصطلاحات‌ها» مجموعه‌ای از لغات کنترل شده دانست، اما با این تفاوت که مفاهیم یک حوزه خاص با روابط معنایی خاص با توجه به نوع حوزه موضوعی، از موضوعی به موضوعی دیگر به شکل خاصی طبقه‌بندی می‌شوند که در قالب زبان طبیعی به نمایش درمی‌آید.

از هستی‌شناسی در حوزه‌های مختلفی از جمله هوش مصنوعی، مهندسی نرم‌افزار و اطلاع‌رسانی استفاده شده است. در حوزه اطلاع‌رسانی تعاریف زیادی از هستی‌شناسی ارائه شده است اما کمتر می‌توان تعریف یکسانی از آن به دست آورد. «گروبر» از پیشگامان معرفی هستی‌شناسی است. براساس نظر او، هستی‌شناسی «ذکر خصوصیات صریح از مفاهیم به اشتراک گذاشته شده است.» از هستی‌شناسی‌ها بر روی وب نیز استفاده می‌شود که به بازیابی متون بر روی وب به کاربران کمک می‌کند. «سورگل» با توجه به این نکته هستی‌شناسی را یک ابزار سازماندهی منابع و وب که به بازیابی متون با زبان طبیعی کمک می‌کند، توصیف کرده است.

محیط و ب دستیابی گسترده به اطلاعات را فراهم کرده است. این محیط اطلاعاتی جدید و تغییر توانایی‌های کاربران و نیازهای اطلاعاتی متفاوت، نیاز به ابزارهای یاری‌دهنده در امر بازیابی و سازماندهی اطلاعات رو به رشد را تشید کرده است. یکی از این ابزارها هستی‌شناسی‌ها هستند.

در محیط و ب هستی‌شناسی ابزار فشرده و منظمی برای تعریف معانی منابع و ب است، هستی‌شناسی، مفاهیم حوزه مرتبط، خصیصه‌های آنها، روابط ممکن میان مفاهیم و خصیصه‌ها را مشخص می‌کند.

یک اصطلاحات‌نمایش می‌دهد که چه اصطلاحاتی در یک پایگاه داده خاص وجود دارد، اما هستی‌شناسی‌ها، روابط موجود در اصطلاحات‌نمایش را حمایت می‌کنند و با فراهم‌آوری روابط میان اصطلاحات مانند اصطلاحات‌نمایش اینها به طور دقیق تر به گونه‌ای که معانی را نیز ارائه می‌کند به کاربر در این شناخت کمک می‌کنند. بنابراین هستی‌شناسی‌ها ترکیبی از لغات کنترل شده محدود و در عین حال قابل گسترش، تفسیر بدون ابعام از رده‌ها و روابط میان اصطلاحات، روابط فرعی سلسله مراتبی صریح و وجود یک سری اصول منطقی برای ایجاد روابط توسط ماشین می‌باشند.

اصطلاحات‌نمایش و هستی‌شناسی، هر دو شبکه‌ای از اصطلاحات و نمایشی از روابط میان آنها جهت ارائه مفاهیم می‌باشند که بر پایه مفاهیم برای نمایش داشت پیچیده موضوعی بنا می‌شوند و در

سازماندهی منابع اطلاعاتی و بازیابی اطلاعات کاربرد مؤثری دارند. اما می‌توان تأثیر هستی‌شناسی‌ها را در اصطلاحات‌نمایش و در پی آن در فرآصطلاحات‌نمایش این گونه دانست که:

- همان‌طور که می‌دانید اصطلاحات‌نمایش به ارائه واژگان و روابط میان آنها برای کمک به کاربران در درک مفهوم یک اصطلاح می‌پردازد، اما نوع اصطلاحات را مشخص نمی‌کند. اما با کمک هستی‌شناسی به طور واضح، داشت مفهومی را با استفاده از زبانی قراردادی براساس یک حوزه همراه با معانی دقیق آنها ارائه می‌کنند.

- اصطلاحات‌نمایش از واژگان برای منابع موجود است که بیشتر درباره مدارک موجود و برای استفاده در مورد نوع خاصی از مدارک است. اما در هستی‌شناسی‌ها به لحاظ قواعد وضع شده، اعمال یک کنترل یکنواخت به آسانی امکان‌پذیر است.

- اصطلاحات‌نمایش برای کاربران انسانی معنادار و قبل درک است، درحالی که با استفاده از هستی‌شناسی برای پردازش اطلاعات توسط انسان و مашین کاربرد دارد.

- ابهام‌های معنایی موجود در اصطلاحات‌نمایش‌ها که ناشی از روابط تعریف شده محدود هستند با استفاده از هستی‌شناسی‌ها برطرف شده‌اند.

- با کمک هستی‌شناسی‌ها می‌توان اصطلاحات‌نمایش‌ها و فرآصطلاحات‌نمایش‌ها را بر روی وب منتقل کرد؛ زیرا زبان هستی‌شناسی برای پرداز دانش قابل درک است و از زبان تعریف شده در قالب استانداردهای آر دی اف^{۳۶} OLI، DAM و OWL استفاده می‌کند که امکان ویرایش برای روزآمد سازی و استفاده مجدد از دانش گردآمده را به آسانی امکان‌پذیر می‌کند.

بررسی هستی‌شناسی‌تاختی (آنтолوژیکی فرآصطلاحات‌نمایش) (آم.ال.اس): طبق تحقیقات به عمل آمده از سیستم‌های مبتنی بر به کارگیری اصطلاحات (Paper-based)، این سیستم‌ها دیگر قادر به پاسخگویی به خواسته‌های جدید سیستم‌های اطلاع‌رسانی مثلاً مراکز بهداشتی - تقاضا برای استفاده دوباره از اطلاعات بیمار (بایگانی)، انتقال و دسته‌بندی آنها - نمی‌باشند.

آنтолوژی‌ها در این میان، با فراهم کردن اطلاعات مؤثر و کارآمد و در واقع بسته‌بندی دوباره این اطلاعات را در علم پژوهشکی فراهم کرده که خود امکان استفاده دوباره از این اطلاعات را فراهم می‌آورند. رسیدن به چنین ساختاری احتیاج به تحلیلی عمیق و مفهومی از اطلاعات پژوهشکی دارد، که خود در صورت استفاده مفهومی از این اصطلاحات امکان‌پذیر می‌باشد. صرف نظر از معنای فلسفی آنтолوژی - «هستی‌شناسی‌تاختی» - این واژه در متون پژوهشکی به معنای - مفهوم سازی نسبی - به کار می‌رود. همان‌طور که پیشتر اشاره شد تعریف «سوا» از آنтолوژی، مطالعه طبقه‌بندی شده نسبی مفاهیم موجود در حوزه‌ای خاص است که البته این تعریف تاحدی متأثر از لی بیز می‌باشد. محصول چنین برداشتی «آنтолوژی» نامیده می‌شود.

در واقع نظری واحد برای تعریف آنтолوژی و اینکه آنтолوژی چه مفهومی دارد وجود ندارد. عده‌ای از آن به عنوان یک توصیف معمولی مبتنی بر «ساختار سلسله مراتبی» که بعضی موارد استفاده از زبان‌شناسی را سازمان می‌دهد نام برده‌اند و عده‌ای دیگر آن را به

در فرا اصطلاحنامه این اطلاعات به صورت زیر ارائه می‌شود:

۱. اسمی مرجح در CUI (مثال: Fibromyolgia)
۲. مثال IS_A و تفاوت بین مفاهیم موجود در CUI, UMLS (IS_A Fibromyolgia)
۳. بیماری عضلات ارتیاط موجود بین CUI و معانی مختلف آن. (مثال IS_A Fibromyolgia IS_A Fibromyolgia)
۴. معنی CUI در متون ساده مانند متون ذکر شده در فرهنگ‌نامه‌های پزشکی.

این اطلاعات بعد از سازمان دهی شدن دوباره در برنامه اکسس (MS Access) توسط کتابخانه پزشکی ملی آمریکا به صورت جدول زیر ارائه شد:

۱. ۳۳۱۷۵۶ اطلاعات ثبت شده با استفاده از CUI و زبان انتخابی آن.
۲. مقایسه ۵۱۸۴ اطلاعات ثبت شده با استفاده از کودک CUI و والد CUI و مفاهیم به کار رفته
۳. ۴۴۳۷۷۰ اطلاعات ثبت شده در رابطه با انواع CUI
۴. ۲۱۸۹۵ اطلاعات ثبت شده و بدست آمده از CUI یادآور می‌شویم که در حدود ۴۴۳۰۰۰ مفهوم CUI به صورت زوج ارائه شده است که در این میان سهم اندکی از آن به CUI والد تعلق دارد.

پایگاه داده‌های موجود در CUI به صورت کامپیوتری می‌باشد که علاوه بر اطلاعات داده شده می‌باشد، دیگر اطلاعات نیز به طور متناسب و در جای خود ذکر شده‌اند. با داشتن CUI ۳۳۱۷۵۶ موجود، از بزرگی به نام Loom برای طبقه‌بندی آنها به صورت مفهومی با ارائه مثال‌ها و معانی مربوط استفاده شد. در این طبقه‌بندی بعضی مفاهیم قدیمی به منظور رسیدن به مفهومی کلی تر و دقیق‌تر حذف شده‌اند که امکان تسلط بیشتر در جهت رسیدن به مفهومی صحیح‌تر را برای کاربر فراهم می‌کند.

مسئله دیگر عدم رعایت در ساختار طبقه‌بندی و سلسله مراتبی، در به کاربردن اصطلاحات در جای مناسب خود می‌باشد که در این میان استفاده از روش CUI باعث قرار گرفتن مفهوم در جای مناسب خود می‌شود که این خود به ترتیب یافتن مفاهیم به نحو بهتری خواهد انجامید.

شناسه‌های مفهومی خاص CUI با پرداختن به بیش از یک معنی از هر واژه، الگوی بسیار متدالوی در فرا اصطلاحنامه می‌باشد. یک سوم از ۹۰۰۰۰ مفهوم به دست آمده براساس این طرح مقوله‌بندی شده‌اند، که با پرداختن به بیش از ۲ الی ۵ معنی، CUI ما را به کاربرد صحیح هر مفهوم در متن مناسب خود رهنمون می‌کند. این طبقه‌بندی باعث راحت‌تر شدن تحلیل مفاهیم در فرا اصطلاحنامه می‌شود.

نتیجه‌گیری

به طور کلی استفاده از فرا اصطلاحنامه‌ها برای رسیدن به یک مفهوم صحیح و آشکار در علوم مختلف از جمله پزشکی (فرا اصطلاحنامه بیو. ام. ال. اس.) امری تردیدناپذیر است. اما این به معنای حذف منابع موجود در آن رشتہ موضوعی خاص نمی‌باشد،

عنوان تئوری متشکل از لغات رسمی با معانی ثابتی از آن لغات، برای توصیف‌های منطقی لغات می‌دانند. و اما آنتولوژی به بیان مفهوم نسبی یک واژه در حوزه مربوط به خود می‌پردازد. از انجایی که معمولاً واژه‌ها با معانی مختلفی (چندمعنایی^۷) در یک حوزه استفاده می‌شوند، آنتولوژی به بررسی جدایی هر مفهوم با استفاده از ارائه متنی برای تفهیم بهتر آن می‌پردازد. اصطلاحاً به چین فرانسی تحیل آنتولوژیکی^۸ یا تحلیل مفاهیم گفته می‌شود. در اینجا به برخی از سیستم‌های کاربردی مهم اصطلاحات پزشکی که توسط این فرایند فراهم شده، اشاره می‌شود.

تجربیات گذشته نشان از این دارد که برای رسیدن به مفهومی روشن و صریح از کاربرد اصطلاحات، نیاز مبرمی به مفاهیم فلسفی و زبان‌شناسی می‌باشد. برای نمونه: مولوژی^۹ (تئوری نقش کلمات)، توبولوژی^{۱۰} (تئوری جایگاه‌شناسی کلمات)، مرفولوژی^{۱۱} (تئوری صرف و معادل‌سازی) و مواردی از این دست گفتنی است که این تئوری‌های اشاره شده، برای توسعه آنتولوژی مؤثر می‌باشند. این تئوری‌ها از این مفاهیم رسمی و تشریفاتی تشکیل نشده‌اند، بلکه می‌توانند از مفاهیم و مستندات عادی و روزمره تشکیل شده باشند. اخیراً ارائه سیستم‌های کامل در این زمینه با ارائه خدماتی نظری طبقه‌بندی مفاهیم و متون رسمی باعث توسعه گستره این تئوری‌ها به صورت تخصصی شده‌اند.

در این راستا «ONIONS» - تأمین کننده اصطلاحات پزشکی در پروژه گالن^{۱۲} - یک روش شناسایی ترکیبات گستره‌های کاربردی اصطلاحات مبتنی بر تئوری‌های عمومی زبان‌شناسی در قالب یک کتاب خانه به بهره‌برداری رسید. ONIONS ترکیبی مفهومی است که شامل جملات، الگوها و اصول متعارف کاربردی می‌شود که در تجزیه و ترکیب سیستم‌های مهم کاربرد اصطلاحات پزشکی، از جمله شبکه معنایی^{۱۳}, UMLS, SNOMEDIII, GMN, ICD10 هسته‌ای گالن به کار برده شده است.

در کاربردهای اصطلاحات (پزشکی) به هردو جنبه مهم و جزئی اصطلاحات پرداخته شده است. این پروژه توسط کتابخانه ملی پزشکی آمریکا مبتنی بر جمع اوری اطلاعات چشمگیر استخراج شده در آمریکا و دیگر کشورها به انجام رسیده است. این استخراج باعث به وجود آمدن منبع عظیم اطلاعاتی در حوزه اصطلاحات پزشکی شده است، اما این بدان معنی نمی‌باشد که این استخراج در همین گستره محدود شود بلکه، مفاهیم علوم دیگر را نیز دربرمی‌گیرد.

حال به بررسی تحلیل هستی شناختی فرا اصطلاحنامه یو. ام. ال. اس. می‌پردازیم:

نخستین فرا اصطلاحنامه در سال ۱۹۹۸ در نسخه‌ای مبنی بر CUI که بعداً تکمیل شد ارائه گردید. این نسخه شامل ۳۳۰۰۰ مفهوم، مترادف و واژه‌های استخراج شده از زبان‌های انگلیسی، اسپانیایی، فرانسوی، آلمانی، روسی و پرتغالی بود. بدین معنی که در مورد واژگانی که دارای چند معنی در یک گستره مفهومی بودند با استفاده از CUI به بیان این مفاهیم پرداخته شده و محدود کردن این کاربرد، به محدود شدن صرارت این مفاهیم نینجامید.

36. Resource Description Framework (RDF)
37. Polysemous
38. Ontological analysis
39. mereology
40. topology
41. morphology
42. GALLE

زیرا همان طور که پیشتر اشاره شد، این منابع به مفاهیم کلی تری برداخته‌اند که مفاهیم جزئی را دربرنمی‌گیرد، ولی فرالصطلاحنامه به تجزیه و ترکیب مفاهیم، اصطلاحات و مترادفات‌های آنها در گستره‌های تخصصی پرداخته که ما را قادر به رسیدن به معانی و مفاهیم ویژه در آن حوزه موضوعی خاص می‌کند.

پی‌نوشت‌ها:

1. ایچسن، جین؛ گیلکر، آلن؛ بادن، دیوید. «تدوین و کاربرد اصطلاحنامه» ترجمه محسن عزیزی. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۵.
2. ژاکوب، الین ک. «هستی‌شناسی‌ها و وب معنایی». ترجمه فاطمه شیخ شعاعی. فصلنامه کتاب. ۶۴. زمستان ۱۳۸۴: ۱۹۴-۱۸۹.
۳. صنعت جو، اعظم. «ضرورت بازنگری در ساختار اصطلاحنامه‌ها: بررسی عدم کارایی اصطلاحنامه‌ها در محیط اطلاعاتی جدید و قابلیت‌های هستی‌شناسی‌ها در مقایسه با آن». فصلنامه کتاب. ۶۴. زمستان ۹۲-۸۰: ۱۳۸۴.
۴. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. «استفاده از جستجوی اصطلاحنامه‌ای برای افزایش ربط در پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای کاوش». اطلاع شناسی
5. Aitchison, J., Gilchrist, A. And Bawden, D. (1997), Thesaurus construction and use: A practical manual, 3rd ed., Aslib, London, IN: Shiri, Ali Asghar And Revie, Crawford .”Thesauri on the web: current developments and trends” available at: <http://www.Emerald-library.com>.
6. Batty, David. “Controlled vocabulary and thesauri in support of online information access”(1998) available at: <http://www.dlib.org/access.htm>
7. Gilchrist, Alan.” Thesauri, taxonomies and anthologies – an etymological note “available at: www. Aslib-Emerald best Journal article 2003.htm
8. Hjorland, Birger, “Metathesauri/Megathesaurus” (2006) Available:http://www.db.dk/bh/lifeboat_ko/CONCEPTS/metathesauri.htm
9. National Science Foundation. “Developing a Learning-centered Metathesaurus for science, Mathematics, Engineering and technology education”. Available at: http://best. me. Berkeley. Edu./pubs/ 04_1202_p.pdf
10. Schuyler, Peri L. «The umls metathesaurus: representing different views of biomedical concepts». Bult med libr assoc ,81(2) , April 2003, P.217
1. Meta thesaurus
2. Aitchison
3. Gilchrist
4. Hyponyms
5. National Science Foundation
6. Hjorland
7. schuyler
8. Meta physic
9. Meta language
10. Etymology
11. Hyper-computing
12. Information removed
13. Alternative names
14. Semantic network
15. Normalized string indexes
16. Mapping
17. Switching
18. Merging
19. integration
20. The National Library of Medicine’s Unified Medical Language System (UMLS)
21. Unified Medical Language System (UMLS)
22. Concept Unique Identifier (CUI)
23. Atoms and Atom Identifiers
24. Term Unique Identifier (TUI)
25. Lexical Variant Generator (LVG)
26. AUI
27. TUI
28. CUI
29. SUI
30. National Library of Medicine (NLM)
31. Intra - source vocabulary relationships
32. Inter - source vocabulary relationships
33. Co-occurrence relationships
34. Relationship Labels
35. Relationship Labels Additional